

IFLA Section Environment, Sustainability and Libraries

Шта је зелена библиотека?

јануар 2022

Животна средина подразумева окружење и услове у којима живе и функционишу људска бића, организације, животиње и биљке. Окружења могу да буду природна, друштвена или културна.

Одрживи развој је развој који „испуњава данашње потребе без угрожавања могућности будућих генерација да задовоље сопствене потребе“ (Our Common Future, Brundtland Report, UN).

У данашње време животну средину угрожавају климатске промене, као и други лоши утицаји, укључујући и друштвене неједнакости. Све организације би требало да стреме заштити животне средине кроз одрживи развој, што укључује и све типове библиотека, а које могу да преузму активну и битну улогу у одрживом развоју.

Зелена и одржива библиотека је библиотека која уважава *еколошке, економске и друштвене принципе одрживости*. Зелене и одрживе библиотеке могу да буду различитих величина, али морају имати јасан програм одрживости који укључује:

- **Зелене зграде и опрему:** Емисије и карбонски отисак зграде и опреме морају се активно смањивати.
- **Принципе зеленог пословања:** Радни процеси и активности морају да буду одрживи.
- **Одржива економија:** Уздржавање од прекомерне потрошње уз подстицање циркуларне и економије дељења које су доступне и локалној заједници.
- **Одрживе библиотечке услуге:** Релевантне и актуелне информације су лако доступне корисницима, нуде се заједнички простори и уређаји као и образовање о заштити животне средине, а радни процеси су економични. Библиотека има позитиван карбонски отисак.
- **Друштвена одрживост:** Подразумевају се добро образовање, писменост, ангажовање заједнице, културна разноликост, друштвена и општа укљученост. Библиотека активно ради на смањивању неједнакости.
- **Управљање заштитом животне средине:** Циљеви заштите животне средине руводе се SMART принципима (Specific (специфичан), Measurable (мерљив), Achievable (достижан), Realistic (реалан) и Timebound (временски ограничен)). Библиотека ради на смањивању сопственог негативног утицаја на животну средину. Политика заштите животне средине библиотеке, њено спровођење и резултати рада на заштити животне средине представљају се широј јавности.
- **Посвећеност општим циљевима и програмима заштите животне средине:** Усклађеност са Циљевима одрживог развоја УН Агенде 2030, Париским споразумом о климатским променама и осталим релевантним сертификатима и програмима заштите животне средине.

Превела са енглеског језика: Даниела Скоковић